

УКРАЇНА

500 чарівних куточків, які варто відвідати

За яскравими враженнями і чудовими ландшафтами
не обов'язково їхати світ за очі.
Чарівна країна, у якій ми живемо,
не залишить байдужим нікого!

- ☀ Українська Венеція
- ☀ Заповідник «Долина нарцисів»
- ☀ Руїни Хустського замку
- ☀ Український Байкал
- ☀ Говерла й Демерджи
- ☀ Степовий заповідник «Кам'яні могили»
- ☀ Пантікапей і Херсонес
- ☀ Києво-Печерська лавра і багато іншого...

Подано історичну довідку майже про кожний цікавий
куточок і відомості щодо походження його назви.

Розгорніть цю книжку, складіть маршрут і вирушайте
в захопливу подорож!

www.bookclub.ua

ISBN 978-966-14-7831-1

9 789661 478311

УКРАЇНА 500 чарівних куточків,
які варто відвідати

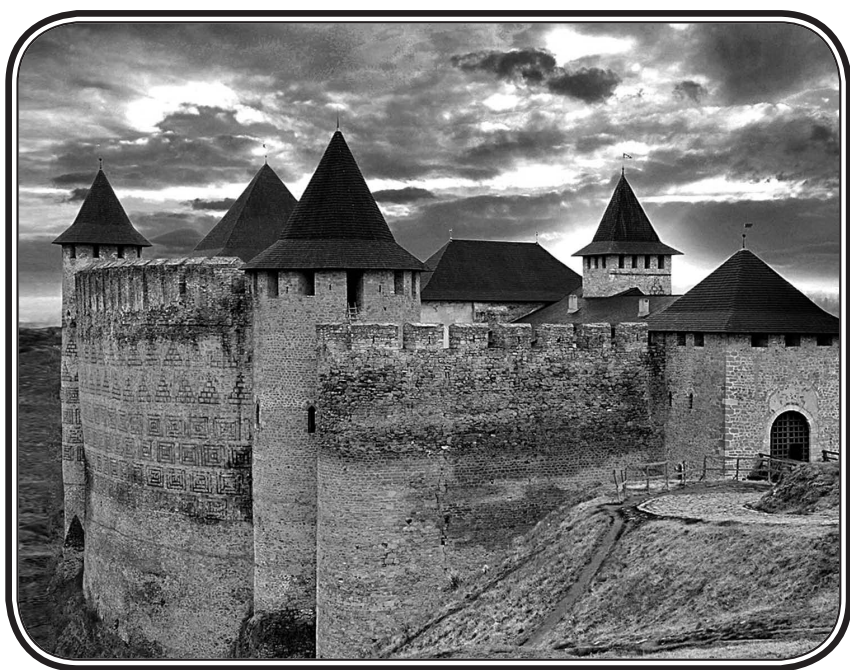
УКРАЇНА

500 чарівних куточків, які варто відвідати

ПУТІВНИК

УКРАЇНА

500 чарівних куточків, які варто відвідати

ПУТІВНИК

ХАРКІВ 2014 **КЛУБ
СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ**

УДК 908(477)(036)
ББК 63.3(4УКР)66
У41

Жодну з частин даного видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Фотографи:

*Сергій Клименко, Володимир Луценко,
Олег Радіонов, Тетяна Жабська*

Дизайнер обкладинки *Марія Пащевська*

ISBN 978-966-14-7831-1

- © DepositPhotos.com / dimaber-
kut, VolodymyrBug, обкладин-
ка, 2014
- © Книжковий Клуб «Клуб Сімей-
ного Дозвілля», видання укра-
їнською мовою, 2007, 2014
- © Книжковий Клуб «Клуб Сі-
мейного Дозвілля», художнє
оформлення, 2014

Ви тримаєте в руках путівник по мальовничих куточках нашої країни. Це чудовий подарунок усім, хто цікавиться історією, пам'ятками та культурою нашого краю.

Звісно, неможливо втиснути в таку кількість сторінок усе про місця, які варто відвідати, тому ми вибрали тільки найцікавіше.

У путівнику ви знайдете інформацію про видатні археологічні пам'ятки та печерні міста, замки й фортеці, садиби та палаци, національні парки та біосферні заповідники, графік роботи деяких музеїв, а також телефони готелів і багато іншої корисної інформації. Ми подаємо історичну довідку майже про кожний куточок та відомості щодо походження назви.

Якщо маєте бажання

- побувати в українській Венеції або на одній з найбільших площ Європи
- побачити найчарівніші печери з кристалічними чи гіпсовими утвореннями
- потрапити під час цвітіння в Долину нарцисів чи на поля тюльпанів
- подивитися на вулкани
- поплавати в термальних джерелах або в українському Байкалі
- зануритися в Азовське чи Чорне море
- піднятися на Говерлу або Демерджи
- пройтися вуличками Пантикапея чи Херсонеса
- відвідати Збараську фортецю й острів Хортиця,

тоді ця книга для вас. Розкривайте її, складайте маршрут і вирушайте в захопливу подорож! Чарівна країна, у якій ми живемо, не залишить байдужим жодного, хто хоч раз погляне на неї по-іншому!

Автономна Республіка Крим

Адміністративний центр — м. Сімферополь.

Адміністративно-територіальний поділ: 14 районів.

Розташована на Кримському півострові. Межує з Херсонською областю, на заході та півдні — омивається Чорним, на сході — Азовським морем, Керченська протока відокремлює Крим від Росії.

Кримські гори поділяють півострів на дві частини — рівнинну північну (т. зв. степовий Крим) та південну гірську (гірський Крим). Річки Криму є невеличкими та маловодними, серед найбільших — Бельбек, Чорна, Кача. Головною водною артерією виступає Північно-Кримський канал. Багато лиманних солоних озер — Сасик, Червоне, Сакське та ін.

Найдавнішими поселенцями півострова вважають киммерійців, які мешкали на території півострова протягом XV—VII ст. до н. е.

У VII ст. до н. е. киммерійців заступили іраномовні племена скіфів, що прийшли з Азії. У IV ст. до н. е. скіфи утворили власну державу в Тавриді (давня назва Криму) зі столицею Неаполіс (Неаполь).

У V ст. до н. е. засновані греками-переселенцями міста-колонії Пантікапей, Тірітаку, Німфей, Кіммерік, Мірмекій об'єдналися та утворили Босфорське (Боспорське) царство.

На початку нашої ери Тавриду по черзі заселяли готи, гуни, хозари, печеніги, половці. Грецькі колонії підпорядковувалися Візантії.

X ст. — на території частини Тавриди було створено давньоруське Тмутараканське князівство.

XIII ст. — півострів завоювали монголи, які й дали йому сучасну назву — Крим.

Протягом 1475—1774 рр. Крим був васалом Османської імперії (спочатку як улус Золотої Орди, потім — як Кримське ханство).

1783 р. Крим увійшов до складу Росії.

1784 р. було утворено Таврійську губернію, до складу якої ввійшли Кримський п-ів, Тамань і землі на північ від Перекопу.

1796 р. губернія стала складником Новоросійської губернії.

18 жовтня 1921 р. було утворено Кримську АРСР.

1944 р. сталося масове виселення з території півострова татар та інших неслов'янських народів.

1945 р. Кримську АРСР було перетворено на Кримську область, яка 1964 р. стала частиною Української РСР.

1991 р. область набула статусу Автономної Республіки Крим у складі незалежної України.

м. Сімферополь

У III ст. до н. е. на території сучасного Сімферополя скіфи заснували свою столицю, яку греки називали Неаполь Скіфський. На початку XVI ст. тут виникло татарське поселення Ак-Мечеть (Біла Мечеть), яке з часом перетворилося на важливе місто Кримського ханства.

1784 р. за наказом Катерини II був заснований Сімферополь (у перекладі з грецької «корисне місто»). До нашого часу на 29-му кілометрі шосе Сімферополь — Феодосія (100 м від смт Зуя), ще зберігся знак — т. зв. Катерининська миля (1784—1787 рр.).

Пам'ятки:

Республіканський історико-археологічний заповідник «Неаполь Скіфський», III ст. до н. е. — III ст. н. е.: вул. Воровського.

Шпиталь, перша половина XIX ст.: вул. Рози Люксембург, 27.

Палац М. Воронцова, 1826—1827 рр.: м. Алушка, Дворцове шосе, 10, тел. (0654) 72-29-51, 72-22-81.

Прочанський будинок Таранова-Белозьорова, 1822—1826 рр.: вул. К. Маркса, 28/10.

Житловий будинок Ф. Мюльгаузена, 1787 р.: вул. Київська, 24.

Садиба Палласа, XVIII—XIX ст.: вул. Ялтинська, 2.

Належала видатному російському мандрівникові, члену Петербурзької академії наук Петрові Палласу. Збереглися житловий будинок, два флігелі, стайня, каретна й колодязь, обкладений штучним каменем.

Мечеть Кебір-Джамі, 1508 р.

 Музеї, ботанічний сад:

Ботанічний сад Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського: просп. Вернадського; тел. (0652) 51-75-40.

Режим роботи: 7:30—20:00, щодня.

Кримський республіканський краєзнавчий музей: вул. Гоґоля, 14; тел. (0652) 25-25-11.

Режим роботи: 9:00—16:00; вихідний — вівторок.

Кримський етнографічний музей: вул. Пушкіна, 18; тел. (0652) 25-52-23.

Режим роботи: 9:00—17:00; вихідний — вівторок.

Сімферопольський художній музей: вул. К. Лібкнехта, 35; тел. (0652) 27-54-04, 24-26-30.

Режим роботи: 10:00—16:30; вихідний — понеділок.

м. Севастополь

Між Карантинною та Піщаною бухтами збереглися руїни давньогрецького міста-колонії Херсонеса Таврійського, заснованого наприкінці V ст. до н. е. У V—VI ст. н. е. Херсонес був центром Візантійської імперії на березі Чорного моря.

Назва Севастополь була надана новому порту й поселенню навколо нього за наказом Катерини II в червні 1783 р.

1804 р. Севастополь офіційно оголошено головним військовим портом Чорного моря замість Херсона. Місто двічі витримало жорстокі облоги ворогів: 349 днів під час Кримської війни 1854—1855 рр.

та 250 днів роки Великої Вітчизняної війни. 1945 р. Севастополю було присвоєно почесне звання «Місто-герой».

Сучасний Севастополь є самостійною адміністративно-територіальною одиницею України. Такий статус мають лише два міста — Севастополь і Київ.

Пам'ятки:

Братське кладовище захисників м. Севастополя, Храм св. Миколи, 1854—1855 рр., 1857—1870 рр.: вул. Богданова.

Володимирський собор, 1853—1888 рр.: Центральний міський пагорб.

Петропавлівський собор, 1848 р.: вул. Луначарського, 37.

Графська пристань, 1846 р.: пл. Нахімова.

Михайлівський собор, 1848 р.: вул. Леніна, 9.

Башта вітрів, 1844 р.: вул. Радянська, 5.

Акведуки, поч. XIX ст.: Аполлонова балка.

Катерининська миля, 1787 р.: вул. Челюскінців.

Пам'ятники:

О. Казарському, 1834 р.: б-р Матроський.

В. Корнілову, 1895 р., 1983 р.: Малахів курган.

Затопленим кораблям, 1905 р.: Севастопольська бухта.

Е. Тотлебену та російським саперам, 1909 р.: б-р Історичний.

П. С. Нахімову: пл. Нахімова.

Музеї:

Національний заповідник «Херсонес Таврійський»: вул. Древня; тел. (0692) 24-14-15, 24-13-01.

Режим роботи: 9:00—17:00.

До комплексу заповідника належать десятки об'єктів, серед яких театр (IV—III ст. до н. е.), храм (VIII—XIV ст.), міські ворота (IV—II ст. до н. е.), печерний храм (VII ст.), Туманний дзвін, інші будівлі та вулиці античного міста.

Музей героїчної оборони й визволення Севастополя: б-р Історичний; тел. (0692) 24-13-01.

Режим роботи: 9:00—17:00, без перерви та вихідних.

Показчик населених пунктів

Алупка	17	Борщів	282	Володимир-	
Алушта	20	Бочечки	276	Волинський	56
Антоніни	341	Броди	200	Володимирівка	321
Антопіль	47	Бронька	109	Волокитине	277
Артемівськ	76	Бубнище	148	Вороновиця	42
Асканія-Нова	332	Буймерівка	276	Ворохта	146
Балаклава	12	Буськ	201	Вулканівка	28
Бандурове	185	Бучач	283	Галич	137
Бар	36	Буша	47	Гамаліївка	277
Батурин	390	Васильків	171	Гамулівка	48
Бахчисарай	11	Василівка	129	Гаспра	16
Баштанівка	29	Велика Уголька	110	Генеральське	32
Безіменне	81	Великий Бичків	109	Гермаківка	298
Бердичів	90	Великий Любінь	213	Гішин	61
Бердянськ	127	Великий Рожин	148	Глибоке	111
Берегове	105	Великі Сорочинці	248	Глухів	272
Бережани	281	Верхнє Гусине	213	Гоголеве	247
Березань	229	Верховина	145	Гола Пристань	330
Березова Рудка	250	Верхівня	96	Голоби	58
Берестечко	55	Веселі Боковеньки	183	Головчинці	348
Берислав	329	Вигода	149	Горлівка	77
Бельськ	250	Виженка	381	Городище	367
Бистрець	147	Вижниця	377	Городнє	321
Біла Церква	166	Вилкове	239	Городок	202
Білгород-		Винограднє	15	Гоща	262
Дністровський	236	Висічка	297	Гурзуф	18
Білогірськ	24	Вишгород	170	Густиня	399
Білогір'я	342	Вишеньки	401	Данилівка	190
Білокузьминівка	82	Вишнівець	292	Дашів	48
Більче-Золоте	297	Вікно	386	Делятин	147
Богородчани	136	Вільшани	110	Дермань	263
Богуслав	167	Вінниця	34	Дземброя	150
Болград	238	Вознесенськ	227	Диканька	247
Болехів	137	Володарськ-		Дихтинець	383
Бондаренкове	29	Волинський	94	Ділове	111
Борислав	199			Дніпродзержинськ	67

Дніпропетровськ	64	Кам'янка-Дніпровська	Круподеринці	38	
Довге	112	130	Кудрине	30	
Долина	139	Кам'янка	368	Кудринці	301
Донецьк	75	Камінь-Каширський	57	Кульчиці	214
Драгове	112	Канів	359	Кулішівка	277
Дрогобич	204	Капулівка	71	Курортне	32
Дружківка	79	Карла Маркса	130	Курянівка	278
Дубно	254	Касперівці	299	Лазещина	114
Думанці	370	Качанівка	391	Лебедин	273
Євпаторія	21	Кваси	113	Лебедин	369
Жванець	348	Квасове	113	Лемеші	393
Жидичин	59	Керч	24	Летичів	343
Житні Гори	173	Китайгород	71	Липовець	114
Житомир	85	Кілія	239	Липовець	114
Жмеринка	37	Кіровоград	176	Лисичанськ	189
Жовква	203	Київ	158	Литячі	303
Заболотне	49	Клевань	262	Лівадія	19
Завтурове	185	Ковель	55	Літин	43
Заложці	293	Кодня	96	Луганськ	187
Залісне	29	Козелець	392	Луцьк	53
Залісся	298	Коктебель	24	Львів	195
Заліщики	285	Колодяжне	60	Любеч	393
Запоріжжя	124	Коломия	139	Любешів	58
Зарваниця	299	Колочава	113	Любомль	57
Збараж	285	Комаргород	49	Люботин	318
Звенигород	214	Копачівка	61	Маків	350
Звеничин	383	Корець	256	Макіївка	79
Згорани	62	Кореїз	17	Мала Уголька	115
Зелене	151	Королівка	300	Малижине	325
Зимне	60	Короп	400	Маліївці	350
Зіньків	349	Коропечь	294	Манява	151
Зміїв	316	Коростень	88	Маріуполь	80
Золотоноша	360	Корсунь-		Мар'янівка	174
Золочів	205	Шевченківський	365	Масандра	19
Івана Франка	215	Космач	150	Мгар	249
Івано-Франківськ	135	Косів	141	Меджибіж	343
Іванівка	28	Котельва	246	Межиріч	263
Ізмаїл	237	Котюжани	49	Межиріч	278
Ізюм	317	Красний Мак	29	Мезин	400
Ізяслав	335	Краснодон	188	Мелітополь	128
Іллічівськ	238	Краснокутськ	319	Мигія	228
Інкерман	10	Краснолісся	31	Миколаїв	223
Кагарлик	172	Кременець	286	Миколаївка	178
Калинівка	37	Кременчук	245	Микулинці	295
Кам'янець-		Кривий Ріг	69	Милиці	62
Подільський	336	Кривче	300	Мліїв	368
Кам'янка-Бузька	206	Крилос	153		

Могилів-		Остер	398	Рукомиш	306
Подільський	38	Острого	258	Русилів	306
Монастирок	303	Осій та Підгірне	117	Рухотин	384
Моринці	369	Охтирка	275	Рівне	252
Моршин	207	Очаків	225	Самбір	207
Мраморне	31	Павлиш	183	Самсонове	82
Мукачеве	101	Павлоград	69	Самчики	353
Муровані Курилівці	44	Паляниця	154	Сапогів	307
Мусієве	118	Панівці	352	Сатанів	344
Назарівка	83	Парутине	227	Сваліява	103
Невицьке	116	Пархомівка	174	Святогорськ	77
Немирів	40	Пархомівка	320	Світанок	397
Немирів	215	Первомайськ	226	Світловодськ	180
Немирівка	89	Переяслав-		Севастополь	8
Непоротове	383	Хмельницький	167	Седнів	399
Нескучне	81	Першотравневе	323	Селезівка	97
Нижнів	152	Петриківка	70	Селище	50
Низкиничі	62	Петрівка	239	Середне	108
Нирків	302	Печера	50	Синевир	118
Ніжин	394	Пилява	351	Синиця	371
Нікополь	67	Пирогівка	278	Синяк	120
Нікіта	16	Підгірці	216	Сімеїз	20
Нова Каховка	330	Підзахаричі	386	Сімферополь	7
Новгород-		Підкамінь	217	Скадовськ	329
Сіверський	395	Пляшева	261	Скала-Подільська	296
Новий Світ	27	Побузьке	182	Скалат	289
Новоайдар	190	Погорілівка	384	Сковородинівка	325
Новоград-		Подвірне	386	Сколе	208
Волинський	91	Подобовець	120	Славське	209
Новолимарівка	191	Полонне	340	Смотрич	346
Новомиргород	181	Полтава	242	Снятин	142
Новомосковськ	68	Поляна	119	Сніжне	79
Овруч	92	Почаїв	288	Сокиринці	400
Одеса	232	Привороття	352	Соколине	32
Озаринці	50	Прилуки	396	Соколів	323
Озеряни	304	Прип'ять	170	Солотвина	106
Оконськ	59	Путівль	269	Сосниця	397
Окопи	305	Рай	306	Спичинці	48
Олевськ	95	Рахів	102	Стальнівці	387
Олександрівськ	188	Республіканець	333	Стара Некрасівка	240
Олександрія	179	Ржищів	171	Стара Синява	346
Одесько	215	Розгірче	218	Старий Крим	26
Олика	59	Розумівка	184	Старий Мерчик	320
Онуфрївка	182	Рокитне	325	Старий Самбір	211
Опішня	245	Ромни	271	Старий Скалат	307
Ореанда	17	Руде Село	172	Старокосянтинів	339
Осинове	193	Рудка	71	Старуня	154

Старі Кодаки	70	Тульчин	39	Чернігів	389
Стецівка	371	Тухля	220	Черче	156
Сторожинець	379	Тягинка	333	Чигирин	362
Стрижавка	45	Тячів	105	Чинадієве	121
Стрий	210	Ужгород	100	Чкалова	72
Стрілківці	307	Ужок	122	Чорнокозинці	354
Стільсько	218	Умань	363	Чорномин	52
Суботів	370	Урич	220	Чорноморське	27
Судак	27	Усть-Путила	387	Чорнухи	246
Суми	266	Фастів	169	Чортків	291
Сутиски	45	Феодосія	22	Чугуїв	316
Сутківці	354	Форос	15	Шаргород	41
Східниця	219	Харків	311	Шарівка	322
Сєдове	80	Херсон	327	Шевченкове	371
Тальне	367	Хмельницький	334	Шепетівка	340
Таранівка	324	Хмільник	41	Шепіт	156
Тарасівка	120	Холодний Яр	371	Шешори	156
Тарган	172	Хомутець	249	Шккло	212
Тартаків	219	Хомутове	82	Шпиків	46
Теребовля	290	Хортиця	126	Щолкіне	33
Тернопіль	280	Хотин	380	Щорс	398
Тернівка	30	Хотінь	276	Яблуниця	157
Терпіння	132	Хуст	104	Яблунів і Люча	157
Тиврів	44	Цюрупинськ	331	Яворів	157
Тиманівка	51	Червоний Маяк	333	Яворів	203
Тисмениця	143	Червоний Оскіл	324	Яготин	171
Товсте	308	Червоноград	212	Язловець	309
Товтри	385	Черемошне	51	Ялта	13
Трахтемирів	373	Черкаси	357	Ямпіль	347
Тригир'я	95	Чернелиця	155	Яремча	144
Трипілля	173	Чернятин	52	Ясіня	107
Тростянець	274	Чернівці	375		
Тростянець	398	Чернівці	46		

Зміст

<i>Автономна Республіка Крим</i>	6
<i>Вінницька область</i>	34
<i>Волинська область</i>	53
<i>Дніпропетровська область</i>	63
<i>Донецька область</i>	74
<i>Житомирська область</i>	84
<i>Закарпатська область</i>	99
<i>Запорізька область</i>	123
<i>Івано-Франківська область</i>	134
<i>Київська область</i>	158
<i>Кіровоградська область</i>	175
<i>Луганська область</i>	186
<i>Львівська область</i>	194
<i>Миколаївська область</i>	222
<i>Одеська область</i>	231
<i>Полтавська область</i>	241
<i>Рівненська область</i>	251
<i>Сумська область</i>	265
<i>Тернопільська область</i>	279
<i>Харківська область</i>	310
<i>Херсонська область</i>	326
<i>Хмельницька область</i>	334
<i>Черкаська область</i>	356
<i>Чернівецька область</i>	374
<i>Чернігівська область</i>	388
<i>Показчик населених пунктів</i>	402

ДЛЯ НОТАТОК

Популярне видання

**Україна. 500 чарівних куточків,
які варто відвідати. Путівник**

Укладач
Тетяна ЛАГУНОВА

Головний редактор *С. С. Скляр*
Завідувач редакції *К. В. Новак*
Відповідальний за випуск *І. Г. Веремій*
Редактор *Н. В. Бордукова*
Художній редактор *С. В. Місяк*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректор *В. В. Садовнича*

Підписано до друку 09.07.2014. Формат 84х108/32.
Друк офсетний. Гарнітура Literaturna. Ум. друк. арк. 21,84.
Наклад 6000 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а
E-mail: cop@bookclub.ua

Віддруковано з готових діапозитивів на ПП «ЮНІСОФТ»
Свідоцтво ДК №3461 від 14.04.2009 р.
www.tornado.com.ua
61036, м. Харків, вул. Морозова, 13Б

Видавництво Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
www.trade.bookclub.ua

ГУРТОВИЙ ПРОДАЖ КНИГ ВИДАВНИЦТВА

ХАРКІВ

ДП з іноземними інвестиціями
«Книжковий Клуб
“Клуб Сімейного Дозвілля”»

61140, м. Харків-140,
просп. Гагаріна, 20-А
тел/факс +38 (057) 703-44-57
e-mail: trade@bookclub.ua
www.trade.bookclub.ua

Київська філія

04073, м. Київ, просп. Московський, 6, кімн. 35,
тел. +38 (067) 575-27-55
e-mail: kyiv@bookclub.ua

Одеська філія

65017, м. Одеса, вул. Малиновського, 16-А, кімн. 109
тел. +38 (067) 572-44-28
e-mail: odessa@bookclub.ua

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»

служба роботи з клієнтами:

тел. +38 (057) 783-88-88

e-mail: support@bookclub.ua

Інтернет-магазин: www.bookclub.ua

«Книжковий клуб», а/с 84, Харків, 61001

Україна. 500 чарівних куточків, які варто відвідати. Путівник /
У41 Укл. Т. Лагунова. — Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного
Дозвілля», 2014. — 416 с.: іл.

ISBN 978-966-14-7831-1

У книзі ви знайдете інформацію про видатні археологічні пам'ятки та печерні міста, замки та фортеці, садиби й палаци, національні парки та біосферні заповідники. Майже про кожний куточок подано історичну довідку та відомості про походження назви. Наведено розклад роботи музеїв, телефони та багато іншої корисної інформації.

УДК 908(477)(036)
ББК 63.3(4УКР)66